

І.Б. Чернікова, канд. екон. наук (*ХДУХТ, Харків*)

С.І. Ляшенко, асист. (*ХДУХТ, Харків*)

ЩОДО СУТНОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ РИНКОВИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Глобалізація торговельної діяльності передбачає пошук нових, більш ефективних форм і методів управління всією інфраструктурою торгівлі. Ефективне функціонування підприємств даної галузі на сьогодні неможливе без створення надійного й своєчасного інформаційного забезпечення процесу управління. Серед найбільш важливих елементів технології генерування інформаційних ресурсів будь-якого підприємства є управлінська звітність. Вона спрямована на забезпечення внутрішніх користувачів якісною обліковою інформацією, необхідною для прийняття обґрунтованих рішень з питань управління підприємством.

На даний час на підприємствах торгівлі існує низка проблем теоретичного, методичного та прикладного характеру, пов'язаних з управлінською звітністю: уточнення сутності і змісту категорії “управлінська звітність”, принципів, вимог, обмежень, якісних характеристик звітів, їх обґрунтованої класифікації, форм представлення, способів організації тощо. Окреслені проблеми недостатньо вивчені та опрацьовані, мало висвітлені в наукових публікаціях, а тому мають як наукове, так і практичне значення.

У зв'язку з цим актуальною є потреба в формуванні методики створення управлінської звітності, в основу якої доцільно покласти концептуальні засади узагальнення облікової інформації в бухгалтерській звітності та єдиний комплексний підхід щодо впровадження форм управлінської звітності в межах суб'єкта господарювання з огляду на інформаційне забезпечення її користувачів.

Аналіз наукових публікацій свідчить, що серед науковців немає одностайності у підходах до змісту та структури управлінської звітності, що не дозволяє однозначно сприяти визначення сутності, змісту, методичних засад формування, сфери застосування тощо.

Отже, за результатами аналізу підходів щодо сутності та призначення управлінської звітності можна виділити низку спільних поглядів вчених до поняття “управлінська звітність”:

– управлінська звітність, що являє собою доволі гнучку систему форм інформації;

– управлінська звітність, що складається за центрами відповідальності і в цілому по підприємству та подається управлінському персоналу різних рівнів;

– управлінська звітність, яка повинна відображати умови, специфіку, особливості діяльності підприємства та потреби управлінського персоналу;

– управлінська звітність метою складання якої є джерело інформації для контролю, аналізу, бюджетування та прийняття управлінських рішень. Науковці у своїх працях досить детально висвітлюють принципи та вимоги, на яких має ґрунтуватися інформація управлінського обліку, а, відповідно, і управлінська звітність. Разом з тим простежується варіативність підходів щодо розкриття даного питання, які доцільно взяти за основу при формуванні управлінської звітності (табл.).

Таблиця – Принципи та вимоги до формування управлінської звітності

Автор	Принципи та вимоги
Нападовська Л.В.	принцип методологічної незалежності; принцип результативності; принцип відповідальності; принцип багатоваріантності; принцип комплексності; принцип “різна собівартість для різних цілей; орієнтація на досягнення стратегічних цілей підприємства;
Адамов Н.	1) усі звіти мають бути адресними і конкретними; 2) поточні звіти повинні містити оперативну інформацію, корисну для прийняття управлінських рішень; 3) форми звітності мають враховувати психологічні особливості і рівень підготовленості конкретного менеджера, для якого підготовлено звіт; 4) звіти не повинні бути перевантажені надлишковими даними; 5) інформація має бути систематизована; 6) витрати на підготовку управлінської звітності не повинні перевищувати економічного ефекту від її використання.
Кузнецова С.А.	доречність, своєчасність, додержання вимоги зрозумілості, достовірність, зі ставність, гнучкість, оптимальна частота подання, придатність для аналізу та оперативного контролю.
Ходзіцька В.В.	принцип “достовірності даних”.

Вважаємо, що за умов невизначеності управлінська звітність повинна відповідати принципу динамічного планування – «управління за відхиленнями» для покращення фінансового результату торговельних підприємств.